

ساعت امتحان:
وقت امتحان: ۹۰ دقیقه
تاریخ امتحان
تعداد برگ سوال: ۲ برگ

نوبت امتحانی: پایان ترم اول
رشته / رشته های: ریاضی - تجربی
سال تحصیلی:

ش صندلی (ش داوطلب):
نام و نام خانوادگی:
نام واحد آموزشی:
پایه: یازدهم
نام دبیر:
سؤال امتحان درس: ادبیات فارسی ۲

نمره کتبی به حروف:

نمره کتبی به عدد:

الف - قلمرو فکری

* معنی و مفهوم نثر

معنا و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید.

۱- چنان که بار نتوانست داد و مهجوب گشت از مردمان. (۰/۵)

۲- خدمت شمس زانو زد و نوآموز گشت. (۰/۵)

۳- لبریز می شدم و سراچه ذهنم آماس می کرد. (۰/۵)

۴- دور روزگار بر سر ما چرخ ها خواهد زد. (۰/۵)

* معنی و مفهوم شعر

معنا و مفهوم اشعار زیر را به نثر روان بنویسید.

۵- از جای چو مار حلقه برجست
در حلقه زلف کعبه زد دست (۰/۵)

۶- در آن دریای خون در قرص خورشید
غروب آفتاب خویشتن دید (۰/۷۵)

۷- نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست
چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست (۰/۷۵)

* درک مطلب

۸- این عبارت درباره چه کسی است و بیانگر چه ویژه گی در آثار اوست؟ (۰/۵)

« در زبان فارسی احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال نظیر حرف زدن او را در کوچه و بازار می شنویم. »

* با توجه به عبارت « هر چه دیدم سهل بود ، کار مشکل این جاست . اگر ما را آفتی رسد از این شخص ، از این موضع تواند بود و اگر حق تعالی را با این غالب سروکاری خواهد بود ، در این موضع تواند بود. » به پرسش ها پاسخ دهید.

۹- گوینده این جملات کیست؟ (۰/۲۵)

۱۰- منظور از « این شخص » کیست؟ (۰/۲۵)

۱۱- « این موضع » کجاست؟ (۰/۲۵)

۱۲- منظور از « سروکار داشتن » چیست؟ (۰/۲۵)

*ابیات زیر را که از دیوان پروین اعتصامی انتخاب شده، به دقت بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

- (۱) جوانی چنین گفت روزی به پیری که چون است با پیری ات زندگانی؟
- (۲) بگفت اندر این نامه حرفی است مبهم
- (۳) تو، به کز توانایی خویش گویی
- (۴) جوانی نکودار، کاین مرغ زیبا (نکودار: قدربدان)
- (۵) متاعی که من رایگان دادم از کف (متاع: کالا)
- (۶) هرآن سرگرانی که من کردم اول (سرگرانی: بی‌اعتنایی)
- (۷) از آن برد گنج مرا دزدِ گیتی که در خواب بودم گه پاسبانی

۱۳- سؤال جوان از پیرمرد چیست؟ (۰/۵)

۱۴- منظور از «گنج» در بیت پایانی چیست؟ (۰/۲۵)

۱۵- با توجه به بیت چهارم منظور از «مرغ زیبا» و «خانه استخوانی» چیست؟ (۰/۵)

مرغ زیبا: خانه استخوانی:

۱۶- در بیت پنجم، پیرمرد به جوان چه توصیه‌ای می‌کند؟ (۰/۲۵)

۱۷- مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. (۰/۵)

- الف- خلقِ چومرغ‌ایان زاده ز دریای جان
ب- ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم
- کی کند این جا مقام مرغ کز آن بحر خاست
بازهمان جا رویم جمله که آن شهر ماست

۱۸- تفاوت معنایی «جامه» را در عبارات زیر بنویسید. (۰/۵)

«جامه گسترانیدند و شرائی بر وی کشیدند.»

«جامه بگردانید و ترو تباه شده بود.»

ب- قلمرو ادبی

۱۹- کدام گزینه، بیتِ اول یک رباعی نیست؟ (۰/۵)

- الف) من عاشق زار روی یارم چه کنم؟
ب) گنجت باید به رنج خو باید کرد
پ) گر در طلبت ز روی تومانم باز
ت) بر بوی وصال او نشستم عمری
- از معتکفان کوی یارم چه کنم؟
جان وقف بلای عشق او باید کرد
در کوی تو تن فروذهم در تک و تاز
او دست نداد و جمله از دستم رفت

۲۰- در هریک از ابیات زیر یک آرایهٔ بارز و غیر تکراری مشخص کنید. (۱/۵)

- الف- بردوخته ام دیده‌چو باز از همه عالم
تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است

ب- چراغ عشق را خیره است چشم عقل‌ها، زان روست که عاقل‌ها به کار عشق می‌گردند جاهل‌ها

- پ- صدای سم سمند سپیده می‌آید
یلی که سینۀ ظلمت دریده می‌آید

بارم

۲۱- وقتی که شاعر دو صفت یا خصوصیتی را به کار می برد که یکی دیگری را نقض می کند، سبب خلق آرایه می گردد. این آرایه در کدام گزینه دیده می شود؟ (۰/۵)

- الف) گر ندیدی قبض و بسط عشق را بر یک بساط
 ب) تو از کوتاه بینی ها اجل را دور می بینی
 پ) گرچو شبنم نفسی هم نفس گل بودم
 ت) در ره عشق مسلمان نتوان گفت او را
- ۲۲- هریک از گزینه های زیر در کدام گروه از انواع ادبی جای می گیرند؟

- الف) چنین باشد وفا و مهربانی
 ب) بگفتا نیک مردی کن نه چندان
- که من بی تو بمیرم ، تو بمانی؟ (۰/۲۵)
 که گردد خیره (گستاخ) گرگ تیز دندان (۰/۲۵)

* حفظ شعر

۲۳- در کدام بیت مولوی چهره محبوب را با استفاده از تشبیه پنهان به باغ و گلستان مانند می کند؟ (۰/۵)

۲۴- واژه های «رستم ، همرهان ، دستان » در بیتی از شعر مولوی به کار رفته است؛ آن بیت را بنویسید. (۰/۵)

۲۵- جامی در شعر « زاغ و کبک » در کدام بیت دامنۀ پر از گل و سبزه کوه را نشان از گنجینه های پنهان در دل کوه می داند؟ (۰/۵)

۲۶- مصراع اول بیت زیر را بنویسید. (۰/۵)

شاهد آن روزه فیروزه فام

پ- قلمرو زبانی

دستور زبان

۲۷- با توجه به الگوی هجایی زیر یک کلمه معنادار بنویسید. (۰/۵)

«صامت + مصوت کوتاه / صامت + مصوت بلند / صامت + مصوت بلند + صامت

۲۸- بیت زیر را با در نظر گرفتن ترتیب اجزای جمله مرتب کنید. (۰/۵)

پدید آمد رخ کفر در هند رنگ
 تپیدند بت خانه ها در فرنگ

۲۹- افعال زیر را با همین زمان مجهول کنید: (۰/۵)

الف- چیده است:
 ب- می کوبد:

(۷نمره)

۳۰- در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟ (۰/۵)

الف) نثر داستانی اکنون مهم ترین نوع ادبی اروپا و نوع ادبی جهان امروز است و خود اقسامی دارد.
ب) در نگاه نخست ، طنز برای شوخی و خنده است ولی بعد روشن می شود که طنز نویس از نارسایی ها و ناروایی های جامعه رنج می برد.

پ) شعر انسانی به مسایل وطن پرستی ، بشردوستی ، مخالفت با استعمار و محبت به فرزندان و خانواده می پردازد.
ت) نکته مهمی که لزوم اخلاق جدید را مطرح می سازد ، این است که اخلاق ، از بنیاد های اجتماعی است و دارای تمام خصوصیات این بنیادهاست.

۳۱- برای کلمه های زیر یک واژه با رابطه معنایی تضمّن بنویسید. (۰/۵)

الف- سیّاره:
ب- رنگ:

* نقش کلمه هایی که زیر آن ها خط کشیده شده ، بنویسید. (۱/۵)

۳۲- سیل آشوب روان گشت به کاشانه ما سوخت از آتش بیدادگری خانه ما

سیل: ما :
آتش : خانه:

۳۳- سایه ای بر دل ریشم فکن ای گنج روان که من این خانه به امید تو ویران کردم

روان:
ویران:

* معنی واژه (۱/۵)

- معنای واژه هایی را که زیر آن ها خط کشیده شده ، بنویسید.

۳۴- رایت ناصح چون تیغ بدار گردن دشمن چون شمع بزن

۳۵- بار لثیمان مکش زبهر جوی زر خدمت دونان مکن برای یکی نان

۳۶- عالم بی ثمر دغل باشد راست چون علم بی عمل باشد

۳۷- نگه دارم از شر آفات نفس به تلبیس ابلیس درآک کن

۳۸- بیا و کشتی ما در شط شراب انداز خروش و ولوله در جان شیخ و شاب انداز

۳۹- آن کس که سر به جیب قناعت فرو نبرد بگذار تا به چاه مزلت فرو رود

* املای واژه

۴۰- شکل درست واژه هایی را که در برگه امتحانی نادرست هستند ، بنویسید. (هرمورد ۰/۲۵)

.....
.....
.....

«یادمان باشد وقتی یک قدم به سوی خدا بر می داریم ،

خدا ده قدم به سوی ما می آید؛ اما ، قدم اول را

ما باید برداریم.»

«موفق باشید»

پاسخ تشریحی سوالات امتحانی

به نام او

ساعت امتحان:

نوبت امتحانی: پایانی ترم اول

نام واحد آموزشی:

وقت امتحان: ۹۰ دقیقه

رشته / رشته های ریاضی و تجربی

پایه: یازدهم

تاریخ امتحان:

نام دبیر:

پاسخ امتحان درس: فارسی ۲

بارم

(۸نمره)

الف - قلمرو فکری

الف - قلمرو فکری

بخش مربوط به معنی نظم و نثر مطابق با کتاب درسی (۴نمره)
درک مطلب:

۸- سعدی (۰/۲۵) - سهل ممتنع بودن (۰/۲۵)

۹- ابلیس (۰/۲۵) - آدم (۰/۲۵) - دل (۰/۲۵) - ۱۲ - نقشه ای و یا جاسازی داشتن (۰/۲۵)

۱۳- با پیری چگونه زندگی می کنی؟ (۰/۵) / ۱۴- جوانی (۰/۲۵) / ۱۵- مرغ زیبا: جوانی (۰/۲۵)

خانه استخوانی: جسم آدم (۰/۲۵) / ۱۵- قدر جوانی را بدان و به راحتی از دست نده (۰/۲۵)

۱۶- انسان به عالم معنا و والا تعلق دارد و به طور موقت به این دنیا آمده است. (۰/۵)

۱۷- جامه در عبارت اول به معنای گستردنی است و در عبارت دوم به معنای لباس است (۰/۵)

۱۸- گزینه ت (۰/۵)

(۵نمره)

ب - قلمرو ادبی

۱۹- الف - تشبیه - جناس تام (۰/۵) / ب- چشم عقل اضافه استعاره (۰/۵)

پ- واج آرایی در «س» و آرایه های مورد قبول دیگر که تکراری نباشند.

۲۰- متناقض نما (۰/۲۵) / گزینه «ب» (۰/۲۵)

۲۱- الف- ادبیات غنایی (۰/۲۵) / ب- ادبیات تعلیمی (۰/۲۵)

حفظ شعر: براساس شعر های حفظی کتاب (۲نمره)

(۷نمره)

پ - قلمرو زبانی

۲۶- هر کلمه معنی داری بر اساس این الگو قابل قبول است: مانند: خرامان و ...

۲۷- رنگ از رخ کفر در هند پدید و بت خانه ها در فرنگ پدیدند. (۰/۵)

۲۸- چیده شده است (۰/۲۵) / کوبیده می شود (۰/۲۵)

۲۹- گزینه ت (۰/۵) / ۳۰- سیاره مثل مریخ (۰/۲۵) / رنگ مانند آبی (۰/۲۵)

۳۱- سیب: نهاد / ما: مضاف الیه / آتش: متمم / خانه: نهاد / روان: صفت / ویران: مسند (۱/۵)

معنی واژه: براساس معانی واژه ها در کتاب درسی هر مورد (۰/۲۵)

املائی کلمه ها:

محبوب / ویژگی / قالب / شرعی / روضه / مذلت - هر مورد (۰/۲۵)

(جمع بارم)

(۲۰نمره)

با آرزوی توفیق